

Τριβή

Βασικές ασκήσεις

1 Σώμα μάζας $m = 10 \text{ kg}$ ηρεμεί σε οριζόντιο επίπεδο. Στο σώμα αρχίζει ν' ασκείται οριζόντια δύναμη $F = 80 \text{ N}$. Αν ο συντελεστής τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιπέδου είναι $\mu = 0,2$, να βρείτε:

- την κατακόρυφη δύναμη που δέχεται το σώμα από το επίπεδο,
- τη δύναμη της τριβής ολίσθησης,
- την επιτάχυνση με την οποία θα κινηθεί το σώμα.

Δίνεται: $g = 10 \text{ m/s}^2$.

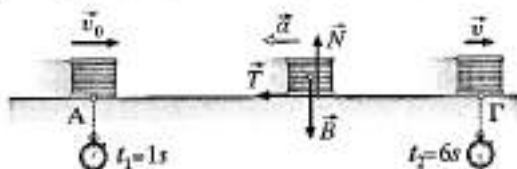
2 Σώμα μάζας $m = 2 \text{ kg}$ ηρεμεί σε οριζόντιο επίπεδο. Στο σώμα αρχίζει ν' ασκείται οριζόντια δύναμη $F = 16 \text{ N}$. Αν ο συντελεστής τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιπέδου είναι $\mu = 0,5$, να βρείτε:

- τη δύναμη της τριβής ολίσθησης,
- την επιτάχυνση του σώματος,
- την ταχύτητα του σώματος μετά από χρόνο $t = 5 \text{ s}$ από τη στιγμή που άρχισε ν' ασκείται η δύναμη $\vec{F}$ και το διάστημα το οποίο διάνυσε το σώμα στον χρόνο αυτό.

3 Σώμα μάζας $m = 0,4 \text{ kg}$ κινείται σε οριζόντιο επίπεδο με την επίδραση οριζόντιας δύναμης $\vec{F}$. Όταν $F = F_1 = 1 \text{ N}$, το σώμα κινείται με σταθερή ταχύτητα.

- Να βρείτε τον συντελεστή τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιπέδου.
- Όταν η δύναμη $\vec{F}$ έχει τιμή $F = F_2 = 2 \text{ N}$, με τι επιτάχυνση κινείται το σώμα;

4 Τη χρονική στιγμή $t_1 = 1 \text{ s}$ το σώμα περνά από τη θέση Α με ταχύτητα $v_1 = 20 \text{ m/s}$, ενώ τη χρονική στιγμή $t_2 = 6 \text{ s}$ περνά από τη θέση Γ με

ταχύτητα $v = 10 \text{ m/s}$. Αν η μόνη δύναμη που ασκείται στο σώμα στη διεύθυνση της κίνησής του είναι η τριβή ολίσθησης, να βρείτε:

- την επιβράδυνση $\vec{a}$ του σώματος,
- τον συντελεστή τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιπέδου.

Δίνεται: $g = 10 \text{ m/s}^2$.

5 Σώμα μάζας $m = 1 \text{ kg}$ ηρεμεί σε οριζόντιο δάπεδο. Τη χρονική στιγμή $t_0 = 0$ αρχίζει ν' ασκείται στο σώμα οριζόντια δύναμη $F = 4 \text{ N}$. Αν έως τη χρονική στιγμή $t_1 = 2 \text{ s}$ το σώμα μετακινείται κατά $s_1 = 2 \text{ m}$ από την αρχική του θέση, να βρείτε:

- την επιτάχυνσή του,
- την τριβή ολίσθησης,
- τον συντελεστή τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και δαπέδου.

6 Πάνω σε χιονισμένο οριζόντιο δρόμο ολισθαίνει έλκθρο με αρχική ταχύτητα $v_1 = 10 \text{ m/s}$. Αν η δύναμη της τριβής ολίσθησης είναι το $1/100$ του βάρους του έλκθρου και είναι η μόνη οριζόντια δύναμη που ασκείται στο έλκθρο, να βρείτε:

- τον συντελεστή τριβής ολίσθησης μεταξύ έλκθρου και χιονισμένου δρόμου,
- την επιβράδυνση του έλκθρου,
- μετά από πόσο χρόνο θα σταματήσει το έλκθρο.

7 Σώμα μάζας $m = 20 \text{ kg}$ ηρεμεί σε οριζόντιο επίπεδο. Στο σώμα αρχίζει ν' ασκείται οριζόντια δύναμη $F = 50 \text{ N}$, με αποτέλεσμα ν' αποκτήσει ταχύτητα $v = 6 \text{ m/s}$ μετά από μετατόπιση κατά $s = 20 \text{ m}$. Να βρείτε:

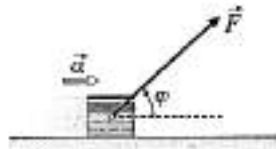
- την επιτάχυνση του σώματος,
- τη συνισταμένη δύναμη που δέχεται το σώμα,
- τον συντελεστή τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιπέδου.

Η δύναμη σχηματίζει γωνία

8 Σε σώμα μάζας $m = 10 \text{ kg}$, το οποίο βρίσκεται πάνω σε οριζόντιο επίπεδο, ασκείται δύναμη $F = 50\sqrt{2} \text{ N}$, που σχηματίζει με το οριζόντιο επίπεδο γωνία $\phi = 45^\circ$ προς τα πάνω. Αν το σώμα κινείται με επιτάχυνση $a = 1 \text{ m/s}^2$, να βρείτε:

- την οριζόντια και την κατακόρυφη συνιστώσα της δύναμης $\vec{F}$,
- την κάθετη δύναμη $\vec{N}$ που δέχεται το σώμα από το επίπεδο,
- τη δύναμη της τριβής ολίσθησης $\vec{T}$ μεταξύ σώματος κι επιπέδου,
- τον συντελεστή τριβής ολίσθησης.

9 Το σώμα μάζας $m = 4 \text{ kg}$ του σχήματος κινείται στο οριζόντιο επίπεδο. Αν $F = 20 \text{ N}$, $\phi = 30^\circ$ και ο συντελεστής τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιπέδου είναι $\mu = 0,2$, να βρείτε:

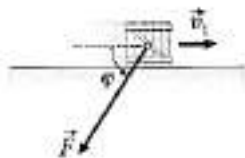
- i) την κάθετη δύναμη $\vec{N}$ που δέχεται το σώμα από το επίπεδο,
  - ii) τη δύναμη της τριβής ολίσθησης,
  - iii) την επιτάχυνση του σώματος.
- Δίνεται: $g = 10 \text{ m/s}^2$.

10 Σε σώμα μάζας $m = 10 \text{ kg}$, που ηρεμεί σε οριζόντιο επίπεδο, αρχίζει τη χρονική στιγμή $t_0 = 0$ να ασκείται δύναμη $F = 100\sqrt{2} \text{ N}$, όπως φαίνεται στο σχήμα. Αν $\phi = 45^\circ$ και ο συντελεστής τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιπέδου είναι $\mu = 0,1$, να βρείτε:

- i) την κάθετη δύναμη $\vec{N}$ που δέχεται το σώμα από το επίπεδο,
- ii) τη συνισταμένη δύναμη στη διεύθυνση της κίνησης,
- iii) το διάστημα που διανύει το σώμα από τη χρονική στιγμή $t_0 = 0$ έως τη χρονική στιγμή που η ταχύτητά του γίνεται $v = 20 \text{ m/s}$.

11 Σώμα μάζας $m = 4 \text{ kg}$ κινείται σε οριζόντιο επίπεδο με το οποίο παρουσιάζει συντελεστή τριβής ολίσθησης $\mu = 0,4$. 1η στιγμή που το σώμα έχει ταχύτητα $v_1 = 60 \text{ m/s}$ αρχίζει να ασκείται σε αυτό δύναμη $F = 100 \text{ N}$ όπως στο σχήμα, όπου για τη γωνία ϕ ισχύει $\eta\mu\phi = 0,6$ και $\sigma\upsilon\eta\phi = 0,8$.

- i) Να βρείτε την επιβράδυνση με την οποία κινείται το σώμα και το διάστημα που διανύει από τη στιγμή που ασκείται η $\vec{F}$ μέχρι να μηδενιστεί η ταχύτητά του.
- ii) Αν η δύναμη $\vec{F}$ συνεχίζει να ασκείται στην ίδια κατεύθυνση και μετά τη στιγμή που η ταχύτητα του σώματος μηδενίζεται, να βρείτε την ταχύτητα v_2 που έχει το σώμα όταν περνά από τη θέση όπου άρχισε να ενεργεί η δύναμη $\vec{F}$.

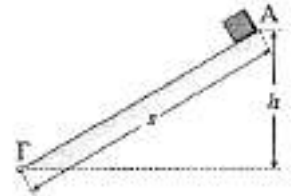
Δίνεται: $g = 10 \text{ m/s}^2$.

Κίνηση σε κεκλιμένο επίπεδο

12 Ένα σώμα μάζας $m = 2 \text{ kg}$ αφήνεται να ολισθήσει σε κεκλιμένο επίπεδο γωνίας κλίσης ϕ με $\eta\mu\phi = 0,6$ και $\sigma\upsilon\eta\phi = 0,8$ και κινείται με επιτάχυνση $a = 3 \text{ m/s}^2$.

- i) Να σχεδιάσετε και να υπολογίσετε τις δυνάμεις που δέχεται το σώμα.
  - ii) Ποιες δυνάμεις ασκεί το σώμα στο κεκλιμένο επίπεδο; Τι τιμές έχουν αυτές;
  - iii) Να υπολογίσετε τον συντελεστή τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιπέδου.
- Δίνεται: $g = 10 \text{ m/s}^2$.

13 Το σώμα του επόμενου σχήματος αφήνεται από τη θέση Α του κεκλιμένου επιπέδου τη χρονική στιγμή $t_0 = 0$. Το κεκλιμένο επίπεδο έχει ύψος $h = 60 \text{ m}$ και μήκος $s = 100 \text{ m}$. Αν ο συντελεστής τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιπέδου είναι $\mu = 0,5$, να βρείτε:

- i) την επιτάχυνση του σώματος,
  - ii) τη χρονική στιγμή που το σώμα θα φτάσει στη θέση Γ.
- Δίνεται: $g = 10 \text{ m/s}^2$.

14 Σώμα μάζας $m = 2 \text{ kg}$ βάλλεται κατά μήκος κεκλιμένου επιπέδου, γωνίας κλίσης $\phi = 30^\circ$, προς τα πάνω με αρχική ταχύτητα $v_0 = 20 \text{ m/s}$. Αν ο συντελεστής τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιπέδου είναι $\mu = \frac{\sqrt{3}}{5}$, να βρείτε:

- i) τη δύναμη της τριβής ολίσθησης,
- ii) την επιβράδυνση του σώματος,
- iii) το συνολικό διάστημα που διανύει το σώμα μέχρι να σταματήσει στιγμιαία,
- iv) ποια δύναμη ανεβάζει το σώμα προς τα πάνω.

15 Σώμα μάζας $m = 4 \text{ kg}$ κινείται με σταθερή ταχύτητα σε κεκλιμένο επίπεδο γωνίας κλίσης $\phi = 30^\circ$ υπό την επίδραση δύναμης $\vec{F}$ παράλληλης στο κεκλιμένο επίπεδο. Αν ο συντελεστής τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιπέδου είναι $\mu = \frac{\sqrt{3}}{6}$, να βρείτε:

- i) το μέτρο της δύναμης της τριβής ολίσθησης,
- ii) τη δύναμη $\vec{F}$ όταν:
  - a) το σώμα ανεβαίνει,
  - β) το σώμα κατεβαίνει.